

SLAPEN IN DE KAPPERSTOEL

Slotense oorlogsherinneringen van Janny Ploeg-de Lange

25 jaar geleden interviewde dominee Robert Jan Bakker mevrouw Ploeg en onderduiker Auke Pot. Het zou zonde zijn om dit verhaal, dat in 1995 jaar geleden in deze Rubriek stond, te vergeten. Vandaar deze her-publicatie.

Janny Ploeg was begin twintig toen ook Sloten onder de Duitse bezetting moest leven. Het huis van haar en haar eerste man werd een veilige haven in gevaarlijk gebied. Al in 1942 namen zij onderduikers in huis. Die kamen via de organisatie van de illegale krant Trouw bij de kappersfamilie terecht. Janny hielp ook mee bij de verspreiding van het blad.

Slaapplek-tekort

Het aantal onderduikers nam toe naarmate de oorlog langer duurde. Het enige waar in haar huis gebrek aan bestond, was slaapruimte. Op de bovenste verdieping konden de jongens in het hooi slapen, maar het kwam ook voor dat een late onderduiker genoeg moest nemen met een scheerstoel. Die werd dan in de prettigste slaapstand gezet. De

Dodenherdenking in stilte

Door de corona-crisis kan de herdenking bij het oorlogsmonument op de Osdorperweg niet doorgaan. Dorpsraadlid Ray Kentie: "Er zijn overeenkomsten met een oorlogsperiode, bijvoorbeeld WOII. 2020 zal als corona-jaar herinnerd worden. De ellende, het lijden en opoffering tijdens WOII waren natuurlijk vele malen groter. Op 4 mei herdenken wij alle Nederlandse slachtoffers van oorlogsgeweld, telkens - jaar in jaar uit. De helden uit de vervolgen tijd blijven de helden van deze tijd inspieren. Vandaar dat het juist nu zo belangrijk is om stil te staan bij de geschiedenis en onze vrijheid."

En dat gebeurde allemaal in het rechts huis bij kapper Van Leeuwen op Sloterweg 1285. (Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam, jaren '70)

kapper wilde voor de grap de slaper 's morgens wel eens wekken door hem in stilte in te zepen met de woorden: "Kwast goed, meneer?" Onderduiker Auke Pot kreeg als jongste gast de meest unieke slaapplek: bij het echtbaar in bed.

Spannend

Het waren buitengewoon spannende tijden. Wie laat aankwam, wist de code, zodat ze bij een bepaalde manier van aanbellen binnen wisten dat er een onderduiker voor de deur stond. Vooral bij sabotage-acties was de spanning groot of degenen die eraan meededen wel zouden terugkeren. Na de overval op een distributiekantoor fietste Janny verschillende keren op een fiets met anti-plofbanden (die niet lek konden gaan) naar de Stadhouderskade om bonnen te brengen aan joodse mensen. Dat is steeds goed gegaan, maar in haar huis werd op een dag een inval gedaan. Het was toen kantje boord of de pistolen, die tussen de kleren in de hangkast waren verborgen, ontdekt werden. Bij die inval wist een van de mannen zich in het kippenhok

te verbergen. Een andere keer bleef iemand uit handen van de Duitsers door urenlang hoog in een kastanjeboom te schuilen.

Veel volk

De kapsalon was door het voortdurend in- en uitlopen van mensen een ideale plaats om geen argwaan te wekken met de komst van onbekenden. Terwijl voor in het pand Duitsers zich lieten soigner, vergaderde achter het verzet. In de scheerstoel stortte een Duitse militair nog wel eens zijn hart uit. Daardoor werd duidelijk dat lang niet iedereen achter Hitler stond.

Het herbergen van onderduikers betekende een groot gevaar voor eigen leven en bracht de voortdurende onzekerheid met zich mee of niet iemand uit de omgeving de hele zaak zou verraden. Toch ging het, ondanks de grote angsten, er vaak vrolijk aan toe. "Wat hebben we met dat hele stel veel plezier gehad", vertelt Janny. Het feit dat het gros gelovig was, hielp zeker ook. En zo heeft het Slotense kappersrechtbaar eraan bijgedragen dat velen de oorlog hebben overleefd.

Sloten-Oud Osdorp

42° jaargang
nummer 2053

NIEUWE AKERWEG 14, 1066 ES AMSTERDAM-SLOTEN
dorpsloten@gmail.com, www.slotenoudosdorp.nl

Deze Rubriek wordt samengesteld door de werkgroep Publiciteit van de Dorpsraad Sloten-Oud Osdorp en staat onder redactie van Tamar Frankfurter. Hebt u nieuws of wilt u reageren? Mail dan naar bovenstaand emailadres.

GEDICHT VAN COBY

Ook dit jaar verwoordt Coby van Middelkoop haar gevoelens weer in een passend gedicht:

Vrede

*Vrede is maar een woord,
al zo vaak gehoord.*

*Nog steeds is er oorlog en geweld,
waar een mensenleven niet meer telt.*

*Wat zou de wereld mooier zijn,
als de mensen, vreedzaam zouden leven met elkaar.*

*Geen strijd meer, of verschil,
tussen blank en zwart, arm of rijk.*

Ieder mens is toch gelijk!!

*Vrede... is dus maar een woord,
al te vaak gehoord!!!!*

Gezocht: trompettist!

Speelt u trompet? Wilt u dan op 4 mei op het Slotense Dorpsplein om 19.58 uur de taptoe komen spelen? Dat zou mooi zijn. De bewoners in het dorp kunnen dan vanuit hun voordeur hiernaar luisteren en gezamenlijk daarna twee minuten in stilte herdenken. Uiteraard kunt u elders ook vanuit uw eigen voordeur spelen. De bladmuziek staat op 4en5mei.nl/muziek.

Vlag uit op 4 en 5 mei!

Dit jaar zijn de Dodenherdenking en het bevrijdingsfeest anders dan ooit tevoren... Om toch te tonen dat we - ondanks alles - samen herdenken en vieren zou het mooi zijn wanneer dit jaar nóg meer mensen op beide dagen de Nederlandse vlag uithangen. Op 4 mei uiteraard half stok (toch maar een keer halverwege de vlaggenstok dat 'oogje' even indraaien) en op 5 mei in top. Doet u mee? Als teken van onze verbondenheid toen én nu!